

13 באוקטובר, 2010

הודעה לעיתונות

אומ"ץ מעניקה הערב את לאוכפי השחיתות השלטונית

תנועת אומ"ץ תעניק הערב את "אות אומ"ץ 2010" בטקס חגיגי שיתקיים במוזיאון ארץ-ישראל, רמת-אביב, תל אביב בשעה 19:45.
הטקס יעמוד השנה בסימן המאבק בשחיתות השלטונית. כמו כן יוענק אות בתחום החברתי לאלה שפעלו למען צדק חברתי, שוויון ברפואה ומניעת עוולות.

כלות וחתני אות אומ"ץ לשנת 2010:

עו"ד מני מזוז - לשעבר היועץ המשפטי לממשלה – אות המופת
תת-ניצב שלומי אילון – לשעבר ראש היחידה הארצית לחקירות הונאה (יחא"ה)
עו"ד סוזי נבות - פרופ' למשפטים הפועלת למען החדרת תודעת מנהל שלטוני תקין
אל"מ במיל. אליעזר (לונקה) גוטליב – אות על מפעל חיים למען טוהר המידות
שחר גינוסר – עיתונאי חוקר " ידיעות אחרונות"
עודד שחר – עיתונאי חברת ופרשן כלכלי, הערוץ הראשון
עו"ד מירה וולברג – חושפת שחיתות במשרד הפנים
עמותת רופאים למען זכויות אדם – הוקרה לפעילותה למען נפגעים בארץ ובחו"ל

עיטורים מיוחדים מטעם יו"ר הנהלת אומ"ץ יוענקו באירוע ל:

גיא פלג - כתב משפטי, ערוץ 2
ישראל זינגר - חבר מועצת עיריית רמת-גן

בטקס יישאו דברים:

**אריה אבנרי יו"ר הנהלת אומ"ץ ועו"ד מני מזוז לשעבר היועץ המשפטי לממשלה.
להלן דבריהם:**

כוחות האור לא ירפו / אריה אבנרי, יו"ר הנהלת אומ"ץ

ערב טוב מבקר המדינה, שרים, חברי כנסת, חברי המועצה הציבורית, נציגי ארגונים חברתיים, מתנדבי הצוות המשפטי, חברי אומ"ץ ואוהדיה, כלות וחתני האות ומקבלי העיטורים, אורחים שהגיעו במיוחד מחו"ל, קהל נכבד.

המאבק הבלתי מתפשר של תנועת אומ"ץ בשחיתות השלטונית המפלצתית שהגיע לשיאו בשנה החולפת תרם, ללא ספק, לסילוקם מהשלטון של נשיא מדינה, ראש ממשלה, שרים, ראשי ערים ושורה של אישי ציבור בכירים, לא הביא אותנו עדיין אל המנוחה, מנוחת הלוחמים למען טוהר המידות במדינה.

נהפוך הוא: אילי הון שחשים שהקרקע הלאומית בוערת תחת רגליהם וטחנות השאיבה שלהם הולכות ונסתמות, חוברים נגדנו בזה אחר זה ומזנבים בנו בדרכים שונות. הם חוששים ובצדק שלא נרפה עד שננתק אותם סופית מעטיני השלטון הנדיב.

נבחרי ציבור מסואבים, שחלקם נחשפו ביוזמתנו ונתנו את הדין על כך ששלחו את ידם בקופה הציבורית המדולדלת ואחרים, הנתונים עדיין בחקירות של גופי אכיפת החוק, משתלחים בנו ללא הרף.

הם מגייסים, בין השאר, פרקליטי צמרת כדי לנסות להרתיע אותנו באמצעות איומים בתביעות נזיקין כבדות ומעסיקים על חשבון הציבור יחצנים במטרה ללבות נגדנו את התקשורת המגויסת במטרה להפוך אותנו ל"הזויים" ודחויים.

ואם לא די בכך, מגיחים מדי פעם מומחים למיניהם שמסתייגים בפומבי מפעילות אזרחית "פרטיזנית" נגד השחיתות ורואים בה גורם שלילי.

הגדיל לעשות בימים אלה פרופ' יוסי שיין, מרצה בכיר באוניברסיטת תל אביב, שפרסם ספר בשם "שפת השחיתות" המהווה כתב אישום נגד הגופים המתנדבים הנאבקים בשחיתות הציבורית.

פרופ' שיין קובע בספרו בין השאר: "השחיתות שהשתלטה על החברה הישראלית יצאה משליטה. היא מזהמת את האווירה, פוגעת באמון הציבור בכל מערכות המדינה ושוחקת את דימויה של ישראל בעולם".

בראיון עם המחבר, שפורסם באחד העיתונים, הוא הוסיף וקבע שהגופים שפועלים נגד השחיתות ומחפשים אותה במקום שאינה קיימת שותפים לה.

לא פחות ולא יותר.

לא בכדי הוכתר הראיון עמו בכותרת המרגיזה "משחיתים נמאסתם" ואנו זכינו בכינוי חדש "סוכני המוסר" שהינו המשך לכינוי ציני שהודבק לנו "הטהרנים".

צר לנו על קביעתו השגויה של פרופ' איש האקדמיה המעניקה תעודת הכשר לאישי ציבור פורעי חוק המכהנים עדיין בעמדות שלטוניות וציבוריות להמשיך במעלליהם.

חבל שהמחבר לא יודע ולא מעודכן עד כמה הושחתו כמעט כל החלקות הטובות במדינה בגלל חוסר מידע ותמימות. נשמח מאוד לעדכן אותו על היקפה האמיתי של השחיתות בישראל, "כוכביה" מוקדיה ושלוחותיה.

הפעילות המוגברת של כוחות החושך נגד אזרחים מתנדבים הנאבקים ללא לאות נגד השחיתות הציבורית תוך נטילת סיכונים אישיים, אינה מרפה את ידנו.

אנו מודעים היטב לכך שהשחיתות הציבורית הפכה למחלה ממארת ששולחת את גרורותיה לכל עבר ומערערת את יסוד קיומה של המדינה ואנחנו לא נעמוד מנגד.

נמשיך במאבק למען טוהר המידות והמינהל התקין ולא נרפה חרף כל המוקשים המכשולים הנערמים בדרכנו. לא נעמוד דום מול שחקני תגבור מזדמנים שאינם מדברים מן השטח אלא מטיפים ממגדל השן האקדמי.

אני גאה להיות אחד מחברי תנועת אומ"ץ שרשמה בשבע שנות קיומה דפי התנדבות מרשימים בדברי ימי המדינה בשירות אזרחיה.

חברי אומ"ץ הינם אזרחים ייחודים שומרי חומות המוסר של המדינה, מתנדבי המשמר האזרחי הלאומי המגנים על אוכפי החוק ומגבים אותם, מעודדים את חושפי השחיתות במגזר הציבורי ומשמשים להם דוגמא אישית.

פעילותנו אינה מעוגנת בחוק, אין לנו מדים ולא סמכויות, אנחנו נעדרי חסינות וחסרי הגנה מפני התנכלויות למיניהן ורדיפות אישיות. המשאבים שעומדים לרשותנו מוגבלים. מאילי הון עבריינים איננו מבקשים תרומות ובעלי אמצעים אחרים אינם עומדים בתור.

הייאוש והתסכול אינם מנת חלקנו. אנחנו שלמים עם עצמנו ועושים את

מלאכתנו נאמנה בהתמדה ובנחישות מתוך אמונה בצדקת הדרך.

אנחנו פועלים בתקופה של מבוכה ומבולקה, בעידן של חציית קווים אדומים, טשטוש בין המותר והאסור והעדר דוגמא אישית של מנהיגים.

למרבה הצער והבושה נוצרו במדינה נורמות פסולות ברשויות המהוות את נשמת אפן של הדמוקרטיה.

הממשלה אינה מכבדת לעיתים פסיקות של בית המשפט העליון, חברי כנסת במספר רב והולך נקנים ע"י אילי הון וגופים כלכליים, ראשי ערים מסוימים פועלים בשיתוף עם ראשי ארגוני פשע.

ואם לא די בכך, המערכת המשפטית המסורבלת מקרטעת ומטה לעיתים חסד לשועים ומיוחסים למיניהם. לא בכדי שיעור גבוה של אזרחים איבדו את אמונם בבתי המשפט בנימוק שמערכת הצדק אינה שוויונית ודבק בה רקב.

לא פחות חמורה התופעה שאזרחים רבים שמים ללעג ולקלס את המשטרה וטוענים שאינה אוכפת כראוי את החוק וגם בשורותיה קיימת עבריינות.

מצב בלתי נסבל זה מהווה מתכון בדוק ליצירת חממה של איש הלא ישר בעיניו יעשה. לית דין ולית דיין.

בעידן זה מוטלת חובה על אזרחי המדינה לא להחשות. לא לגלות אדישות ולא להצטרף לאוכלוסיה גדולה של אזרחים שמעדיפים להדחיק את המציאות ולהשלים איתה או חלילה לאלה שמתעקמים על פיה.

ברשותכם, אני מבקש לצטט אמרה מאלפת שאמר בשעתו מני מזוז כאשר כיהן עדיין בתפקיד היועץ המשפטי לממשלה: "עדיף להיות דון קישוט הנאבק בטחנות הרוח, גם אם ללא הצלחה מובטחת, על פני הרמת ידיים ונטישת המערכה והחלפת השריון בנעלי בית".

חברי אומ"ץ לא רואים את עצמם דון קישוטים וגם לא פראיירים, אלא שליחים נאמנים של ציבור אטום ואנשי ביצוע של רוב דומם.

המטרה העיקרית של אומ"ץ הייתה ונשארה להרחיק מעמדות שלטוניות ממלכתיות ומוניציפאלית אישי ציבור מושחתים המתעשרים העושים לביתם יותר מאשר למדינתם או לעירם.

את המנגינה המזויפת הזו צריך להפסיק. זאת נוכל לעשות אם נתמיד במאבק בהון שחדר עמוק לתוך השלטון.

מטרה מקדשת לא פחות הינה פעילותנו בתחום החברתי. אנו עושים זאת למען תיקון עוולות, שמירה על שוויון במערכת הצדק, הרפואה, השירות הביטחוני ומגויסים לחלוקה הוגנת של הנטל בחובות ומניעת העדפה בקבלת זכויות.

במקביל התגייסנו למאבק באלימות הגואה בחברה הישראלית שהינה, ללא ספק, אחת הגרורות הכואבות של מחלת השחיתות.

איננו נחים על זרי הדפנה. אנחנו שרועים על זרי קוצים ודרדרים. המאבק המשולב שלנו מצוי עדיין בעיצומו. לפנינו מערכה קשה ומתישה.

מעל במה זו אני מתחייב: הלפיד הנישא על סמלה של אומ"ץ לא יכבה עד שהמדינה תטוהר מכל החומדים את קופתה וחומסים את משאביה.

זו ההזדמנות להגיד תודה לכל פעילי התנועה הזכאים, ללא ספק, לאות הוקרה ותודה על התנדבותם הברוכה. אבל אנחנו לא מקבלים אות אלא מעניקים לאחרים הראויים לכך.

הציר המרכזי של האירוע השנתי הנוכחי הינה השחיתות השלטונית ומקבלי האות הם אלה שהיו שותפים נאמנים שלנו למאבק.

ועדת האות, בראשותו של ד"ר רן כוחן, עשתה מלאכה מבורכת בבחירת המועמדים הראויים ביותר לקבלת האות בתחום המאבק בשחיתות השלטונית ועל כך נתונה להם תודת התנועה ותודתי האישית.

ברכות לזוכים במשבצת זו: היועץ המשפטי לשעבר מני מזוז, תת ניצב שלומי איילון, אשת המשפט פרופ' סוזי נבות, העיתונאי שחר גינוסר ועובדת משרד הפנים עורכת הדין מירה וולברג.

אגב, מועמד שהיה ראוי ביותר לעמוד בראש רשימת מקבלי האות הפועלים נגד השחיתות השלטונית הוא מבקר המדינה, השופט בדימוס מיכה לינדנשטראוס, שעשה וממשיך לעשות מלאכת קודש בתחום זה. אבל אנו לא נוהגים לחלק אות לאישים בשירות פעיל. הוקרת ותודת אומ"ץ נתונות למבקר המדינה בשלב זה בעל פה אבל זה לא סוף פסוק.

ברכות למקבל אות מפעל החיים, הלוחם הוותיק ללא לאות נגד השחיתות, אליעזר לונקה גוטליב. השופט העליון אליקים רובינשטיין שיגר אלינו ברכה מיוחדת שבה הוא מביע לו הוקרה רבה.

איני יכול שלא להזכיר את שני חברי הקרובים של לונקה השותפים איתו ואיתנו למאבק בשחיתות, שמצויים עמנו כאן היום, העיתונאי יואב יצחק ועורך הדין פנחס פישלר. תודה לכם.

גם מקבלי האות בתחום החברתי ומקבלי האות על מפעל חיים נבחרו ע"י הועדה בקפידה ואין ספק שהם נמנים על המובחרים.

ארגון הרופאים למען זכויות האדם והעיתונאי עודד שחר כל הכבוד והיקר לכם. אתם מייצגים את הפנים היפות של המדינה.

מקבלי עיטור הכבוד באירוע חבר מועצת עיריית רמת גן ישראל זינגר וכתב הערוץ השני גיא פלג, תרמו רבות כל אחד בתחומו ואנו חייבים להם.

אני מבקש להודות לוועדת ההפקה של האירוע בראשותו של מנכ"ל התנועה פליצ'ה פלד ולמפיקה הראשית קרן פורת-פרומר, על הארגון המופתי ולכל אלה שטרחו ועמלו לצידם.

לכלות וחתני אות אומ"ץ ולמקבלי עיטורי הכבוד, לחברי תנועת אומ"ץ ואוהדיה הרבים אני מאחל שנה טובה וטהורה. המשיכו להימנות על כוחות האור של המדינה. כוחות החושך לא יוכלו לנו.

דברים בטקס הענקת אות אומ"ץ 2010 / עו"ד מני מזוז, חתן אות המופת

קהל נכבד, בני משפחה ואזרחים יקרים, ערב טוב.

❖ ראשית, אני מבקש להודות, בשם כל מקבלי אות אומ"ץ, לתנועת אומ"ץ ולועדת הבחירה הנכבדה מטעמה, על שמצאו אותנו ראויים לקבלת אות הערכה זה.

❖ אירוע הענקת אותות אומ"ץ מתקיים השנה בסימן המאבק בשחיתות השלטונית.

עמדתי כבר בהזדמנויות שונות בעבר על החשיבות הרבה של הפעילות של גורמים חוץ-ממסדיים למאבק בשחיתות השלטונית. וכמי שעמד עד לא מכבר בראש מערכת אכיפת החוק, אני יכול להעיד, שאכן לפעילות של גופים ציבוריים - דוגמת תנועת אומ"ץ וגופים נוספים הפועלים בתחום זה - יש תרומה חשובה למאבק בשחיתות שלטונית ולקידום ערכים של טוהר מידות.

❖ מי שסבור ששחיתות שלטונית היא רק ענין של עבריינות ואכיפת חוק, טועה טעות קשה. שחיתות שלטונית היא גם תופעה חברתית, המשקפת חולי חברתי ונורמות חברתיות פסולות.

לכן, מאבק אפקטיבי בתופעת השחיתות צריך להתנהל בחזית רחבה, כאשר לצד פעילות אכיפה נמרצת של רשויות אכיפת החוק, צריכה להתקיים פעילות משלימה על-ידי גורמים ציבוריים נוספים של החברה האזרחית - ובראש ובראשונה: התקשורת, המנהיגות הציבורית, האקדמיה ותנועות וארגונים ציבוריים.

על גורמים אלה להירתם ולפעול, כל אחד בתחומו, למאבק נגד השחיתות ולמען טוהר המידות, ולשם חיזוק התודעה הציבורית בדבר סכנותיה הרבות של תופעת השחיתות השלטונית והצורך להיאבק בה עד חורמה.

על גורמים אלה להתריע, להשמיע קולם נגד תופעות של השחתת המידות, ולתמוך ציבורית במאבקייהם של גופי האכיפה למיגור השחיתות. ללא תמיכה ו"רוח גבית", יתקשו גורמי האכיפה להצליח במאבקים אלה, המתנהלים מול אנשי שררה בעלי כוח והשפעה, שלעתים אינם בוחלים גם באמצעים של הכפשה אישית ומוסדית של גורמי אכיפת החוק.

ואכן בקרב מקבלי אות אומ"ץ היום יש ייצוג למגוון רחב של מערכות וגורמים ציבוריים שפעלו בחזית זו.

❖ כאמור, שחיתות שלטונית אינה רק תופעה עבריינית, ככל תופעה עבריינית אחרת. השחיתות מהווה איום אסטרטגי על החברה. כשלון במאבק בתופעה זו סופו שיביא להתפרקות חברתית ולקריסה כלכלית [ויש דוגמאות לכך במדינות שונות, ולא אפרט].

ראוי לציין, כי כיום קיימת הכרה בינלאומית רחבה בדבר סכנותיה והשלכותיה השליליות של תופעת השחיתות, ובדבר הצורך להיאבק בה, גם בכלים בינלאומיים. גופים וארגונים בינ"ל - דוגמת האו"ם, הבנק העולמי, האיחוד האירופי וארגון מדינות ה-OECD - מקיימים בשנים האחרונות פעילות נמרצת נגד תופעות השחיתות, בעיקר בתחום הרכש הממשלתי. בין היתר, גובשו אמנות בינ"ל למאבק בשחיתות, המחייבות את המדינות לפעול באופן נחרץ נגד תופעות השחיתות [אמנת האו"ם מ-2003, ואמנת ה-OECD].

❖ תקצר היריעה מלפרט כאן, במסגרת הזמן המוגבלת, את כל סכנותיה והשלכותיה של תופעת השחיתות השלטונית. אך אזכיר, בקצרה, כמה מעיקריהן -

- תופעות השחיתות ותחושת הציבור בדבר קיום שחיתות במערכות השלטון - תוצאתן, בראש ובראשונה, היא אבדן אמון הציבור ברשויות השלטון.
- הפגיעה באמון הציבור בשלטון מערערת את עצם הלגיטימיות של השלטון ושל החלטותיו, ופוגעת ממילא גם ביכולת התיפקוד של רשויות השלטון - ביכולת שלהן לקבל החלטות מתחייבות, ולממשן.
- שחיתות שלטונית חותרת תחת הלגיטימיות של המשטר הדמוקרטי, המבוסס על "אמנה חברתית" - לפיה נבחרו העם הם "משרתי הציבור" הפועלים לטובת האינטרס הציבורי, ולא לטובת האינטרס האישי - שלהם ושל מקורביהם.
- ברגע שהקוד הזה נשבר, נפרמים כל התפרים המחזיקים את האמנה החברתית שביסוד הלגיטימיות של השלטון.
- שחיתות שלטונית גם מקנה לגיטימציה לאי-כיבוד חוק ע"י הפרט - אם השלטון מושחת - כך יאמר לעצמו האזרח הקטן - הרי מוצדק להפר את חוק, ולמשל לא לשלם מסים, שהרי הכסף מגיע ממילא לכתובת הלא-נכונה.
- שחיתות שלטונית פוגעת גם בלכידות החברתית. במהותה של השחיתות מצויה העדפה של יחידים ומקורבים על חשבון כלל הציבור. זוהי פגיעה קשה בעיקרון השוויון, ויצירת מציאות של "שווים ושווים יותר". מצב זה יוצר תחושות של תיסכול ודמורליזציה בציבור, והתוצאה היא שבמקום שהמערכת השלטונית וההנהגה הציבורית ישמשו כגורם מלכד בחברה, הם מפוררים את החברה.
- הזכרתי קודם את הפעילות הבינלאומית נגד השחיתות. המיקוד העיקרי של הפעילות הבינ"ל הוא בהיבט הכלכלי. מחקרים רבים מהשנים האחרונות מצביעים על כך, שהשחיתות השלטונית מגדילה את ההוצאה הציבורית, פוגעת ביכולת התכנון של רשויות

הממשל, מייקרת שירותים ציבוריים ופוגעת באיכותם, מעכבת צמיחה כלכלית ומונעת השקעות.

▪ ואציין לבסוף היבט נוסף: השחיתות השלטונית יוצרת גם בעיית מנהיגות. היא מוציאה שם רע לפוליטיקה, ומרתיעה ומרחיקה אנשים טובים מעיסוק ציבורי-פוליטי.

אין להקל בכך ראש. דמותה של החברה, כמו גם הישגיה, נקבעים, במידה רבה, עפ"י איכותה של המנהיגות הציבורית-פוליטית. לכן, חיוני ליצור את התנאים לצמיחת מנהיגות איכותית, נקיית-כפיים, שתוכל להנהיג את המדינה עם חזון ואחריות לאומית.

עלינו לשאוף לכך שהאיכות והמצוינות הקיימת בתחומים רבים בחברה הישראלית - במדע, בספרות, באמנות, באקדמיה, בכלכלה, בה-טק, בבטחון ובמשפט - יבואו לידי ביטוי גם במערכת הציבורית-פוליטית.

המאבק בשחיתות השלטונית, ושיקום תדמיתה של המנהיגות הציבורית-פוליטית בעיני הציבור, הם תנאי הכרחי למשיכת כוחות טובים אלה למערכת הציבורית-פוליטית.

לכל התופעות והאיפיונים השליליים הנלווים לתופעת השחיתות השלטונית, עליהן עמדתי בקצרה, יש השפעה מצטברת הרסנית על החברה. דומני שדי בסקירה קצרה זו כדי להשיב על השאלה, מדוע המאבק בשחיתות כה חשוב.

❖ ולסיום, ברוח קצת אופטימית:

בשנים האחרונות התנהלה מערכה נרחבת ושיטתית נגד השחיתות השלטונית, ולמערכה זו היו הישגים רבים בתחום זה, והדברים בעיקרם ידועים וניכרים.

למערכה זו היו שותפים גורמים שונים - במערכת אכיפת החוק ובמערכות ציבוריות אחרות. ההישגים שהושגו היו תוצאה של שילוב ידיים ושיתוף פעולה של המערכות השונות.

אך חשוב להדגיש, כי המאבק נגד השחיתות - לא תם, והמלאכה לא נשלמה ואסור לשקוט על השמרים. ההצלחה במערכה זו מחייבת המשך המאבק. זהו מאמץ מתמיד. זוהי ריצה למרחקים ארוכים, המחייבים עיקביות ואורך נשימה, כדי לשמר את ההישגים שהושגו, ולהמשיך ולקיים את מרכיב ההרתעה.

אני משוכנע כי גם האוחזים בהגה כיום, בתחומים השונים, אכן ימשיכו במאבק זה, ואני מאחל להם, בשמי ובשם כל עמיתי זוכי האות, הצלחה!

תודה רבה !